

Peder Severin

046-359 47 65

peder.severin@lund.se

Kultur- och fritidsnämnden

Avtal gällande drift av Skrylle och Skryllegården 2021–2023

Sammanfattning

Skrylleområdet är Lunds kommuns största natur- och fritidsområde. Skryllegården är områdets centrum. Här finns restaurang, gym samt naturum med information om naturen i Skrylle.

Kommunens ansvar för Skrylle är fördelat på tre nämnder, nämligen kultur- och fritidsnämnden, tekniska nämnden och servicenämnden. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för anläggningens drift och kommunen har tecknat avtal med Friluftsförbundet. Driftsavtalet löper ut vid årsskiftet 2020–2021 och kan inte förlängas.

Under hösten 2015 inleddes ett visionsarbete kring utvecklingen av Skrylleområdet, ett arbete som fortfarande pågår. Utvecklingsplanen kommer sannolikt att innebära att formerna för driften av Skrylle och Skryllegården måste ses över. Det är inte fastställt när utvecklingsplanen för Skrylleområdet ska vara klar och under mellantiden krävs ett nytt avtal för driften.

Den viktigaste delen av driftsavtalet är Friluftsförbundets arbete med ett aktivt friluftsliv för att främja god folkhälsa. Avtalet innefattar även andra delar, såsom att vara Skrylles ansikte utåt och möta alla besökare, skötsel av Skryllegården och dess närområden, tillhandahållande av duschar och omklädningsrum, väghållning, skogsskötsel och motionsspår.

Friluftsförbundet framförde den 19 april 2019 en önskan till Lunds kommun om att det skulle påbörjas en diskussion kring ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) gällande driften av Skrylle och Skryllegården.

Friluftsförbundet är en religiöst och politiskt obunden förening, som arbetar med friluftsliv och friluftaktiviteter. Lokalföreningen i Lund har länge skött den dagliga verksamheten på Skrylle och Skryllegården och har byggt upp gedigen kunskap och erfarenhet inom området.

Beslutsunderlag

Kultur- och fritidsförvaltningens tjänsteskrivelse den 1 oktober 2019 (denna skrivelse)

Barnets bästa

Frågan om hur driften på Skrylle och Skryllegården ska regleras bedöms inte direkt påverka barn och unga. Däremot bedöms den påverka barn och unga genom att verksamheten på Skrylle och Skryllegården drivs på ett kvalitativt sätt. Genom att ingå ett avtal med Friluftsförbundet säkerställs att barns och ungas intressen tillvaratas.

Ärendet

Skrylleområdet är Lunds kommuns största natur- och fritidsområde. Skryllegården är områdets centrum och entré till naturen. Här finns restaurang, gym och naturum med information om naturen i Skrylle. Skrylleområdet består av flera sammanlänkade naturreservat som förvaltas av Lunds kommun och Länsstyrelsen.

Kommunens ansvar för Skrylle och Skryllegården är fördelat på tre nämnder. Tekniska nämnden ansvarar för Skrylles naturum och förvaltning av naturreservatet Skrylle. Ansvaret för förvaltning av Skryllegårdens byggnader ligger på servicenämnden och kultur- och fritidsnämnden ansvarar för anläggningens drift för vilken kommunen har tecknat avtal med Friluftsförbundet. Driftsavtalet löper ut vid årsskiftet 2020–2021.

Den viktigaste delen av driftsavtalet är Friluftsförbundets arbete med ett aktivt friluftsliv för att främja god folkhälsa. Avtalet innefattar även andra delar, såsom att vara Skrylles ansikte utåt och möta besökarna, skötsel av Skryllegården och dess närområden, tillhandahållande av duschar och omklädningsrum, väghållning, skogsskötsel och motionsspår.

Under hösten 2015 inleddes ett visionsarbete kring utvecklingen av Skrylleområdet. Arbetet leddes av Lunds kommun i samarbete med Friluftsförbundet, brukare och verksamhetsutövare. Arbetet med utvecklingsplanen pågår och innehåller förslag om utökning av gymmet, restaurangen och kontorslokaler. Något tidsmässigt mål för när utvecklingsplanen ska vara realiserad är idag inte satt. Från den första januari 2021 till dess att utvecklingsplanen har realiserats krävs ett nytt driftsavtal.

Kommunstyrelsen har uppmanat kultur- och fritidsnämnden att teckna avtal avseende driften för Skrylle och Skryllegården under perioden 2021–2023.

Friluftsförbundet inkom den 19 april 2019 med en önskan till Lunds kommun om att påbörja en diskussion kring ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) gällande driften av Skrylle och Skryllegården.

Friluftsförbundet är en religiöst och politiskt obunden ideell förening, som arbetar med friluftsliv och friluftaktiviteter. Lokalföreningen i Lund har skött driften av Skrylle och Skryllegården under en lång tid och har byggt upp gedigen kunskap och erfarenhet inom området.

Diskussioner angående IOP och Skrylle har under vår och höst 2019 förts mellan Friluftsförbundet och politiker samt tjänstepersoner.

IOP – idéburet offentligt partnerskap

Idéburet offentligt partnerskap är en modell för samverkan som utvecklades av *Forum, idéburna organisationer med social inriktning*. Modellen har prövats i ett växande antal kommuner, däribland Lund. Ett IOP-avtal bygger på att idéburna organisationer tar initiativ till att gemensamt med, i detta fall, kommunen lösa en samhällsutmaning. I nuvarande fall ligger samhällsutmaningen i att främja en aktiv fritid genom friluftsliv och därigenom verka för god folkhälsa.

Den idéburna sektorn är ett samlingsbegrepp för organisationer, som främjar ett värde, ett mål eller en idé, som gynnar allmän- eller medlemsintresset, som inte är ekonomiskt vinstdrivande eller en del av staten eller en kommun. Det kan röra sig om till exempel ideella föreningar, trossamfund eller stiftelser. Målet med en IOP är att synliggöra och stärka den idéburna sektorns självständiga och oberoende roll som röstbärare och opinionsbildare samt att utveckla möjligheterna för den idéburna sektorn att utgöra en viktig aktör för den fortsatta utvecklingen av ett hållbart samhälle.

Sju förutsättningar ska, enligt Forum och den praxis som har vuxit fram, vara uppfyllda för att samverkansformen IOP ska vara lämplig:

- Verksamheten sker på initiativ av den idéburna ideella organisationen.
- Verksamheten är ett led i att förverkliga en politiskt beslutad plan, där de idéburna organisationernas insatser är viktiga.
- Verksamheten kan inte ses som en del av det normerade föreningsbidraget.
- Det bedöms inte finnas en marknad eller en konkurrenssituation att vårda inom det här området.
- Båda parter är med och finansierar verksamheten (via pengar eller andra insatser).
- Verksamheten detaljregleras inte från kommunen.

- Verksamheten bidrar till lokal utveckling och delaktighet i samhället.
- Varken den offentliga organisationen eller den idéburna organisationen vill göra den idéburna organisationen till underleverantör, utan istället en fortsatt fri och självständig aktör.

Risk

Idéburet offentligt partnerskap är omdebatterat, då det råder delade meningar om detta sätt att ingå avtal är i enlighet med gällande lagstiftning eller inte. Framför allt är frågan om huruvida det finns en marknad eller inte omdebatterad och svårbedömd. Praxis från högsta domstolen saknas för närvarande, varför det är svårt att säkert säga var gränsen går.

Alternativ till IOP

Det finns alternativ till att ingå IOP avseende Skrylle och Skryllegården: upphandling i enlighet med lag om offentlig upphandling, LOU. Upphandling enligt LOU skulle innebära en process som är i enlighet med lag, men där risken finns att ingen lämnar anbud eller att anbuden blir av sämre kvalitet, då avtalstiden är kort. Vidare är det svårt att uppskatta hur lång tid en upphandling av denna dignitet skulle ta i anspråk, vilket kan skapa osäkerhet såväl för besökare som för de verksamheter som bedrivs på Skrylle och Skryllegården.

Restaurang och gym

Resturangens lokaler ingår i dagens avtal för drift som kommunen har med Friluftsförbundet, således är det Friluftsförbundet som hyr ut lokalerna. Då denna del är kommersiell bedöms det vara mer lämpligt att kultur- och fritidsnämnden övertar hyresavtalet med restaurangen. Det kan diskuteras om avtalet med restaurangen är ett hyresavtal eller en upphandlingspliktig koncession (tillstånd att bedriva viss verksamhet). Kultur- och fritidsförvaltningen gör bedömningen att det är fråga om ett hyresavtal i enlighet med jordabalkens regler, varför upphandlingslagstiftningen inte är tillämplig.

Gymmet bemannas och sköts idag av Friluftsförbundet och är en integrerad del av vad Friluftsförbundet erbjuder på Skrylle, detta möjliggör en personell närvaro som även gynnar övrig verksamhet. Att särskilja gymmet från driften i övrigt innebär sannolikt att Friluftsförbundet tappar ekonomisk och personell styrka. Detta innebär i sin tur risk för sämre service på Skrylle och Skryllegården.

Ersättning

Beslut om ersättning till Friluftsförbundet föreslås ske på samma sätt som idag. Kultur- och fritidsnämnden fattar särskilt beslut om ersättning i samband med nämndsammanträde i november varje år.

Kultur- och fritidsförvaltningens förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden föreslås besluta

- att uppdra åt presidiet att teckna avtal med Friluftsförbundet om idéburet offentligt partnerskap (IOP) avseende drift av Skrylle och Skryllegården för perioden 2021–2023, med möjlighet till förlängning
- att uppdra åt presidiet att teckna hyresavtal beträffande restauranglokal på Skryllegården för perioden 2021–2023, med möjlighet till förlängning
- att kultur- och fritidsnämnden årligen ska fatta särskilt beslut om ersättningsnivå till Friluftsförbundet avseende det idéburna offentliga partnerskapet om drift av Skrylle och Skryllegården

Urban Olsson
kultur- och fritidsdirektör

Dan Kanter
idrotts- och fritidschef

Beslut expedieras till:
Friluftsförbundet
Akten